

﴿ جلد چهارم ﴾

کتاب ابي

﴿ راجع باوضاع ايران ﴾

محرم الحرام ۱۳۳۱

﴿ در مطبعة « برادران باغراف » بطبع رسيد ﴾

﴿ مقدمه ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

ارباب بصیرت و اطلاع میدانند که تاریخ نویسی نه همین یه
حوادث و وقایع جاریه بومیه است که هر کوتاه نظری میتواند بانف
سطحی ادراک کرده مشاهدات و مسموعات خود را ثبت اوراق نمسا
بلکه فن تاریخ که باتفاق دانشمندان از فنون مشكله و معطمه شمره
میشود مقامش بالاتر و نشانش اجل وارفع است که باین آسانی
نظر قاصر هر بیننده ادراک شود
تاریخ صحیح که درین علوم و فنون دارای رتبه عالی است
عبارت است از بیان علل و اسباب حقیقی حوادث و حل رموز و کشف
دقایق و اسراری که از انظار عامه مستور و بی بردن بانحقیق مد
موقوف است بشرایط بسیار و اسباب بی شمار که هر کسرا به
نمیشود ، کله فیلسوفی ، احاطه تامه بجهات حوادث ، ذوق سر
دقت کافی ، دانستن فلسفه اجتماع ، نیه وسائل اطلاع ، بصیرت بر

احوال خصوصی و عمومی ملل و نحل ، و یی دیگر از اسباب و شروط لازم است تا شخص بتواند از عهده نوشتن تاریخ بر آمده و سلسله واقعات را بملل و اسباب حقیقی خود ارتباط داده ریشه و اصول حوادث را ثبت نماید ، و هر کس بخواهد بدون تدارك اسباب فوق در مقام شروع بچین مهمی خطیر بر آید بی شبهه دچار خطیسات و مرتکب جنایات بیحساب شده اغلاط را بجای حقایق درج کرده تا ابد روح حقیقت را متاثر و متالم ساخته و خوانندگانرا بضاللت افکنده است

تاریخ انقلاب اخیر وطن عزیز ما (ایران) یکی از حوادث بزرگ دنیا است که نظیرش در خود ایران تا کتون معدوم و در سایر نقاط عالم معدود و از رقم آحاد بشرات تجاوز نمیکنند ، کدام حادثه بزرگتر از این انقلاب سیاسی است که علاوه بر تغییرات عمده در سیاست مملکت و شکل حکومت در افکار و عقول عموم اهالی و وضع معیشت و آداب نیز تأثیرات کلی کرده ، بدیهی است که تاریخ این انقلاب و اطلاع از اسباب و علل آن و واقعات چندین ساله در نزد هر کس مطلوب و نه تنها در داخله ایران بلکه در سایر ممالک نیز جالب و مرغوب است

از این رو جمعی دانشمندان ادیب در صدد ضبط و ثبت و طبع و نشر حوادث انقلاب مزبور بر آمده و بچندین زبان از السنه شرقی و غربی تالیف و طبع نموده ، لکن باندرک تامل نقص و قصور آن

تالیفات واضح میشود ، چه صاحبان آنها دستیابی بمدارك اصلی و ریشه حوادث نداشته و هرچه از دیگران شنیده یا از دور و نزدیک تماشا کرده و دیده اند ثبت اوراق نموده لذا انسان از مطالعه این نوع تواریخ فلسفه تاریخ را نشناخته و در واقعات نیز اغلب گرفتار اشتباه و خطا خواهد شد

بعد از این مقدمه مختصر میتوان بخوبی اهمیت و اعتبار این کتابرا (یعنی کتاب آبی راجع بایران) شناخته و از مقام و حیثیت آن واقف گردید و لزوم ترجمه و طبع او را برای ایرانیان تصدیق نمود

این کتاب دارای تمام مدارك واقعات ایران بوده و مطالعه کنندگان آن بخوبی میتوانند راه بحقایق برده سیر مسائل تاریخ را از بدو تا ختم ادراك نمایند

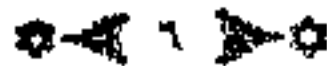
تاكرافات یومیه که از وزیرمختار انگلیس مقیم طهران و سایر نمایندگان آندولت بمركز وزارت خارجه انگلیس مخابره شده و بتاریخ روزانه در این کتاب مرتب است برای فهم نکات دقیقه بهترین وسیله است و این مزیت در هیچ تاریخچه نیست ، بملاوه هرچه در آن نوشته شده عین حقیقت است و البته با اجتماع اسباب و مقدماتی که برای يك وزارتخانه مثل وزارت خارجه انگلیس فراهم است کشف مسائل نهایت سهولت را دارد ،

سابقاً چند جزوی از این کتاب بفارسی طبع و نشر شد ولی

بزودی تعطیل گردید و طالبانرا جز حسرت و ندامت بهره حاصل نشد تا آنکه حضرت مستطاب اشرف امیر دانشمند معارف پرور آقای حاجی علی قلی خان سردار اسعد ادام الله اقباله العالی که در این انقلاب بزرگ از ارکان بوده و خدمات سیاسی و ادبی نشان بعالم سیاست و معارف وطن مشهود عموم است نفلز توجهی با اهمیت و لزوم این کتاب افکنده و با عزم راسخی که مخصوص حضرت معظم است در تسریع ترجمه و طبع و نشر آن سعی بلیغ مبذول فرموده و مدتی قلیل بحمد الله چندین جلد از این کتاب ترجمه شده و اغلب تحت طبع است

این جلد که متضمن است قسمت عمده از تاریخ اخیرا و در اهمیت بر اکثر مجلدات دیگر مقدم است بهمت و غیرت یگانه دانشمند فاضل آقای مدیر الملک بفارسی ساده شیرین ترجمه شده و این کترین خدام معارف میرزا احمد کاشانی مدیر مدرسه شوکتیه بیرجند معروف به (آقا زاده نراقی) بطبع و نشر آن اقدام نموده و حتی المقدور در تصحیح و ضبط تواریخ و اسامی و نکات دقیقه دیگر کوشیده ، و بسی شکر می گویم که از این راه خدمتی ببناء وطن نموده و باجرا و اطاعت اراده و امر حضرت سردار معارف پرور ، و یگانه امیر دانشمند والا کرم موفق گردیدم و علی الله التوکل و به الاعتصام

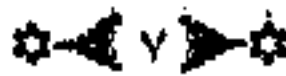
* (مخابرات و مراسلات در باب اوضاع ایران) *

در ذیل جلد ۳ سنه ۱۹۱۲

نمره ۱

تلگراف سر جارج بار کلی (وزیر مختار انگلیس مقیم طهران)
به سرادوار کری (وزیر امور خارجه انگلیس)
طهران بتاريخ ۲ اکتبر سنه ۱۹۱۱ مطابق ۸ شهر شوال سنه ۱۳۲۹
شرح ذیل را قونسول موقتی انگلیس مقیم شیراز مخابره نموده :
تلگرافاتی از منچستر و بمبئی بمن مخابره شده که درخواست محافظت
عاملان تجارتخانه‌های انگلیس را نمودماند و همچنین از اسقف اعظم
آمریک تلگرافی رسیده که در حراست سلسله مسیحیان سفارش نموده
با ترتیب جاریه بجز کسانی که بالاستحقاق در نصب نمودن بیرق مجاز
هستند بعقبده من اجازه نصب بیرق دادن بدیگران باعث تولید مسؤلیت
بسیار مهمی است چون هر آن احتمال چپاول کلبه شهر مبرود و
اول کسانی که دست یغما بکشایند سربازان ایرانی خواهند بود و اگر
انها از غارت اروپائیان صرف نظر بنمایند هیچ مانعی برای اقدام باین
امر نخواهند داشت

بنظر من یگانه وسیله امید بخش نوشتن شرحی بر رؤسای ایل عرب
است که نشانی مفصل از خانه‌ها و منازلی که اتباع انگلیس در آنها

مسکوتند داده شود و بانها تا کید بشود که در صورت وقوع مجادله احتیاط کامل در منظور داشتن احترامات و حراست ساکنین آنمازل بنمایند باضافه من در این باب کسب تعلیمات از قوام الملک هم خواهم نمود این اقدام اگرچه چندان مکفی نیست ولی منتهی اقدامی است که عیجاله ممکن است نمود . اوضاع کنونی بعدی تهدید کننده است که گمان میکنم به متوسلین متفرقه که بیچوجه حفاظت آنها بعهدۀ من نیست و حتی باتیساع انگلیس هم برای تزلزلی که دارند هیچ جواب مسکئی بجز دلداری معجولی نمیتوانم بدهم

در جواب تلکراف فوق من بقونسول مزبور شرح ذیل را

مخابره نمودم :

بجز اتباع انگلیس و عاملین مسلمۀ تجارتخانهای انگلیس که اموال متعلق بانگلیسان دراماکن آنها مضبوط است دیگر هیچکس حق برافراشتن بیرقی ندارد . مکاتبۀ شما با رؤسای ایل عربرا تصویب نمی نمایم

﴿ نمره ۲ ﴾

تلکراف سرجارج بارکلی بسرادوار کری

طهران بتاریخ ۲ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۸ شوال ۱۳۲۹

﴿ اوضاع شیراز ﴾ امروز مستر ناکس قونسول موقتی انگلیس

مقیم شیراز شرح ذیلرا مخابره نموده :

اهمیت اوضاع در تزیاید است اعرابی که در عرض ۱۲ ماهه گذشته در تحت هیچ سلطه نبوده اند معارضه سخت دارند که دولتی که هر

ساعت تردید رای پیدا میکند برای آنها نفع و ضرری نخواهد داشت و خود آنها قدرت کامل دارند که اوضاع را بروفق دلخواه خود خاتمه دهند در واقع خانمه اوضاع را در غارت بكسرة شهر میدانند حتی قوام الملك هم مجبوراً تصدیق دارد که هر ساعت محتمل است اعراب دست بیغمای شهر بگذارند . حالت وحشت زده کی بتمام تجار ایرانی مستولی شده گسادی پول بانک شاهنشاهی را دچار مشکلات نموده و اروپائیان عموماً هر ساعت متغیرتر میشوند و عجب هم نیست بجهت اینکه شهر در دست تقریباً ۵ هزار وحشی مسلح است در عرض چند هفته ماضی من دائماً جد وافی نموده ام که جلب توجه دولت متبوعه خودم را با اهمیت موقع و ترتیب اوضاع حاضره اینجا بنمایم و در این موقع که جان و مال اتباع انگلیس واقصاً در خطر است من نمیتوانم هیچ نوع اقدامی در باب محافظت آنها بنمایم

گمان میکنم اگر مجاز بودم که قبل از امشب بر طبق پیشنهاد در تلگراف ۱۹ سبتمبر خودم به بصوات الدوله اخطار بنمایم و در ضمن از شدت مسئولیتی که از حیث جان و مال اتباع انگلیس بر عهده او و رؤسای ایل عرب وارد خواهد آمد او را مستحضر بدارم بحتمل تاحدی التیام در شدت عمل حاصل بشود . بهر صورت فرستاده شدن ۳۰۰ نفر قشون بشیراز سریعاً لازم است

شرح ذیل جواب از طرف من است :

عما از جانب من بصوات اطلاع بدهید که اسکر او وسوارانش بغوریت

از حوالی شیراز حرکت نکنند از دولت متبوعه خودم در خواست
خواهم نمود که اقدامات مستعجل در حفظ منافع ما بنمایند و خسارات
وارد در این باب را از او و نظام السلطنه در یافت بدارند .
بهمچنین بر رؤسای ایل عرب هم اخطار بنمائید که از دولت متبوعه
خودم تقاضا خواهم نمود که اقدامات در وصول غرامت خسارات
وارد بجان و مال اتباع انگلیس را از آنها بنمایند . من مجدداً
جلب توجه دولت ایرانرا بوضع نا هنجار کنونی نموده و تاکید
نموده‌ام که رؤسای معتاد را آگاه بنمایند که از وارد شدن
خسارات باتباع انگلیس جلوگیری بنمایند .

﴿ نمره ۳ ﴾

تلگراف سرجارچ بارکلی بسرادوار کری

طهران ۳ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ شوال ۱۳۲۹

﴿ وضع شیراز ﴾

در امتداد تلگراف ۲ اکتبر خودم با تمال احترام تلگراف خصوصی
ذیل را که (لفتنت دیلن) به جنرال فونسول انگلیس مقیم بوشهر
مخابره نموده تکرار می نمایم .

من با عقیده فونسول در اهمیت اوضاع موافقت دارم ما هر دو
متفقیم که اوضاع حالیه پیایه رسیده که حتی با اشد اخطارات هم
نتیجه حاصل نخواهد شد و گمان می حککنم بی شبهه اروپائیان در
مخاطره عظیمی واقعند ظاهراً بیچوجه امکان بر طرف شدن انقلاب

نیست من تصویب مینمایم ۳۰۰ نفر سپاهی ~~صک~~ برای شیراز و اصفهان نامزد شده بدون تامل فرستاده بشود و این مسئله آشکار بشود با وضع گنونی شیراز این عده فقط برای داخل شهر لازم است و مربوط بطرق نیست .

❁ نمره ۴ ❁

تلگراف سرادوار کری بزرگوارچ بارکلی

وزارت خارجه ۳ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ شوال ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف ۳ اکتبر شما در باب شیراز - اقدامات شما را تصویب می نمایم .

❁ نمره ۵ ❁

مخاطره سرادوار کری بمستر ایرون (شارژ دافر انگلیس

در روسیه) وزارت خارجه ۳ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۹ شوال

۱۳۲۹ . شارژ دافر دولت سوئد از ما استفسار نموده که

بفوریت باو اطلاع بدهم آیا مخالفتی در باب اعزام ۷ نفر صاحب

منصب دیگر بایران برای ژاندارمری بر طبق رای مجلس گه در

تلگراف ۲۱ سپتبر سر جارج بارکلی مذکور بوده داریم یا خیر ؟

ما که مخالفتی نداریم آیا دولت روس مخالفتی دارد یا خیر ؟ .

❁ نمره ۶ ❁

تلگراف سر جارج بارکلی سرادوار کری

طهران تاریخ ۱۰ شوال ۱۳۲۹ مطابق ۴ اکتبر ۱۹۱۱

رجوع بتلگراف ۲ اکتبر من شرح ذیل از شیراز رسیده :

هر دو اخطار در ساعت ۹ صبح ابلاغ نمودم ولی تا حال ۲ ساعت شش بعسد از ظهور است جوابی از صوات السدوله نرسیده اگر تا شب جوابی صادر نشود صبح مطالبه جواب فوری خواهم نمود رؤسای ایل عرب شفاها جواب مرضی داده و اظهار نموده اند جواب خواهند نوشت . افواه کلی است که نظام السلطنه امشب حرکت می کند و شهر آرام تراست .

❁ نمره ۷ ❁

تلگراف مستر اپرن سرادوار گری

سن بهرزبورغ ۴ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۰ شوال ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف ۳ اکتبر شما در باب صاحب منصبان سوئدی برای ایران دولت زوس هیچ مخالفتی ندارد .

❁ نمره ۸ ❁

تلگراف سرادوار گری به سرچارچ بارکلی

وزارت خارجه ۱۰ شوال ۱۳۲۹ مطابق ۴ اکتبر ۱۹۱۱ .

قشون برای شیراز و اصفهان به فرمانفرمای هندوستان تلگراف شد هرچه زودتر ۳۰۰ نفر سوار بشیراز اعزام دارد و اگر تصور می کنند عده باید تغییر نماید تعادل و تناسب را رعایت نماید همین که او جواب داد شما بدولت ایران اطلاع بدهید .

بقونسول شیراز اطلاع بدهید توبه مسکن برای آنها بنماید و صد

نقر از آنها را اگر شما بقاعده تصور میکنید باصفهان بفرستید .

❁ نمره ۹ ❁

تلگراف سرچارچ بارکلی بسرادوار کری .

طهران بتاريخ ۱۱ شوال ۱۳۲۹ مطابق ۵ اکتبر ۱۹۱۱

رجوع بتلگراف ۲ اکتبر من در باب شیراز - صولت الدوله و نظام السلطنه هنوز جواب اخطار من را نداده اند ولی علی الظاهر در صدد حرکت هستند . بنه آنها دیروز صبح با استعفاء کاملی به سمت جنوب حرکت کرد . رؤسای اهل عرب جواب داده اند که نهایت مجاهدت را در حراست جان و مال اروپائیان خواهند نمود و همین ~~صک~~ قشقائی ها حرکت نمودند آنها هم از شیراز عزیمت خواهند نمود و تلگرافی هم لغأ فرستاده بودند که رئیس الوزرا بانها معاویه نموده و امر بتوقف حالیه آنها در شیراز برای مساهدت با حکومت نموده بود . .

❁ نمره ۱۰ ❁

تلگراف سرچارچ بارکلی بسرادوار کری

طهران بتاريخ ۵ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ شوال ۱۳۲۹

رجوع بتلگراف ۲۶ ستمبر منر ایرن مقصود منتر شوستر از کتبرات مائز استکس این است که استکس در طهران با او معیت نموده و باو دستور العمل بدهد باین جهت استقرار استکس در اصفهان را بکلی رد نموده و این ترتیب هم اساساً هم عملاً خارج از موضوع

میداند مستر شوستر منتظر جواب است که صراحتاً باو اطلاع داده
بشود آیا دولتین قصد دارند بمخالفت خود درباب تعیین استیکس
بشرایطی که ذکر شده باقی بمانند یا خیر

(نمره ۱۱)

تلگراف سرچارچ بارکلی سر ادوارد کری

طهران بتاريخ ۵ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ شوال ۱۳۲۹
قونسول موقنی انگلیس از شیراز راپورت میدهد که قشنائیها دسته
دسته از شیراز عزیمت مینمایند

(نمره ۱۲)

تلگراف سر ادوارد کری سرچارچ بارکلی

وزارت خارجه ۵ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۱ شوال ۱۳۲۹
در هند تهیه يك رژمان سرار دیده شده که معجلاً بایران اعزام شود
نظر به تلگراف امروز شما آیا تصور میکنید این اقدام عجلتاً
معوق بشود یا اعزام استعدادی را که منظور بوده هنوز لازم میدانید

(نمره ۱۳)

تلگراف سرچارچ بارکلی سر ادوارد کری

طهران بتاريخ ۶ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۲ شوال ۱۳۲۹
تلگراف ذیل از قونسول انگلیس مقیم شیراز رسیده
نظام السلطنه و صولت الدوله امروز ظهر حرکت نموده و حالیه در
دو فرسنگی اردوزدهاند صولت الدوله قبل از حرکت قصد خود را

در مغشوش نمودن جانۀ بوشهر بالصراحة آشکار نموده بود رفتار عربها
عجالتاً قابل تمجید است

(نمره ۱۴)

تلگراف سر جارج بار کلی بسرا دوارد کری
طهران بتاريخ ۱۶ اکتبر ۱۹۱۱ راجع به تلگراف دیروز شما
باقونسول شیراز مشغول مشورت هستم و ضمناً برای تعویق اقدام
مزبور هم دستور العمل داده ام

(نمره ۱۵)

تلگراف سر جارج بار کلی بسرا دوارد کری
طهران بتاريخ ۷ اکتبر مطابق ۱۳ شوال ۱۳۲۹
قشون دولتی همدان را تصرف نمود. سالار الدوله که بانجا ملتجی شده
بود حالا بطرف بروجرد فرار نموده

(نمره ۱۶)

تلگراف سر جارج بار کلی بسرا دوارد کری طهران ۷ اکتبر ۱۹۱۱
رجوع به تلگراف ۶ اکتبر من قونسول ناکس در باب ازدیاد استعداد
قونسولگریها شرح ذیل را مخابره مینماید
من تاکید بلیغ مینمایم که بهیچوجه تأخیری در ازدیاد استعداد نشود
پس از انقضاء ماه نوامبر زمستان میرسد و کسادی آذوقه در جاده
عبور ۳۰۰ نفر سپاه را غیر مقدور مینماید بعلاوه بهیچا شدن
آذوقه هنگام زمستان در اینجا هم نمیتوان اطمینان نمود چه برای

انسان و چه برای حیوان چونکه از ظاهر امر محتمل بلکه متحتم است که عنقریب در اینجا قحط و غلا ظاهر بشود
 اوضاع ناگوار پیوسته ممتد خواهد بود و گمان میکنم اغتشاش در طرق دایر است امروز عصر هنگامیکه قوام از قونسولخانه خارج میشد بعضی از سکنه حوالی باو شلیک نموده و چند نفر از همراهانش را مقتول کردند جای شبهه نیست که متعاقب این حادثه باز در شهر آشوب برپا خواهد شد

نظر به تاگراف فوق من گمان نمیکنم دیگر تاخیری در اعزام قشون جایز باشد بعد از تصویب شما شرحی مطابق ذیل بدولت ایران خواهم نوشت

نظر باغتشاش که عمره‌ما در نواحی جنوب ایران مبسوط است دولت انگلیس زای خود را بر این قرار داده که تعداد حافظین قونسولگری خود را در جاهائیکه تجارت و منافع انگلیس محافظت موقتی لازم دارد اضافه بنمایند این مستحفظین دائماً مشغول حراست قوائل متعلق بانگلیسان خواهند بود و این استعداد اضافه همین که دولت ایران ترتیب شایسته از برای ژاندارمری و تنظیم و تأمین طرق تجارت جنوب داد عودت داده خواهد شد بمحض حصول اجازه از شما شرح مذکور را بدولت ایران پیش نهاد خواهم نمود دولت ایران بوسیله وزیر مختار لندن خودشان از ترتیب خیالات ما که در روزنامه مندرج بوده تا حال آگاه شده‌اند

(نمره ۱۷)

تلگراف سر جارج بارکلن بسراوزار کری

طهران ۷ اکتبر ۱۶۱۱ مطابق ۱۳ شوال ۱۳۲۹

دولت ایران علاوه‌الدوله را بجای فرمانرما ~~صکه~~ اشکال تراشیها برای عزیمت بنارس نمود و ای آنجا نموده و نیابت حکومت منوض به قوام شده که عجبالتما از قونسول خانه خارج شده است قوام العنک بقونسول ما اطمینان داده است که اغلب از سرازان ایلیاتی را که نسبتاً وحشی‌تراند بعد از این در تحت ریاست پسر خود تقریباً بمسافت ۵۰ میل از شهر دور خواهد فرستاد و فقط آنها را که طرف اطمینان او هستند نکاد خواهد داشت

(کران کا کس) که در موضوع لزوم فوری قشون انگلیس طرف مشورت حکومت هندوستان بوده جواباً تا کید بلیغ در اعزام مستعجل قشون برای حفظ منافع و تجارت تبعه انگلیس چه در شیراز چه در طرق نموده

راجع بخروج قوام از قونسولخانه او اظهاره میدارد که این تا یک درجه باعث تأمین قونسولخانه خواهد بود ولی دال باستقرار نظم و تأمین در شیراز نخواهد بود همچنین او بیان میکند نظام السلطنه وصوله‌الدوله نظر بتخویف و اخطاریکه از طرف ما شده و افواها تیکه در باب تدارک ما برای اقدامات منظوره جاری است چند میل دیسکر عقب نشسته‌اند حتی اگر نظام السلطنه هم مایل بمتار که فارس باشد صولت الدوله بکلی

بی میل است که نقشهٔ عاملهٔ خود را در حوالی متروک بدارد و اسکراما در انجام عزم خودمان که حالا بکلی آشکار شده قصور بنمائیم قوای شورشیه مجدداً شروع به تزیید نموده و اثرات سوء در نزول خسارات تجدید خواهد شد وضع طرق خیلی بدتر از سابق است

(نمره ۱۸)

تلگراف مستر اپرن بسر اندر ارد کری

سن پترزبورغ ۷ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۳ شوال

(شرح مکتوب ذیل را در ۷ اکتبر مستر اپرن تلگرافاً مخاطره نموده)

آقا — با نهایت احترام خاطر محترم را مستحضر میدارم که

بوصول تلگراف مورخهٔ ۲۵ شهر ماضی شما من یادداشتی به مسیو

تراتفو پیش نهاد نموده و ایشانرا از احتمال لازم شدن استقرار

ویس قونسولگری دولت متبوعهٔ خودم در بم و ازدیاد استعداد

قونسولگریها در ایران مسبق نمودم الحاک سواد شرحی که در

جواب از وزارت امور خارجهٔ دولت اعلیٰ حضرت امپراطوری رسیده

لفاً ارسال میدارم

(ترجمهٔ سواد جواب)

یادداشت مورخهٔ ۲۶ شهر حال سفارت کبرای دولت فخیمه انگلیس راجع

بمقصد کابینهٔ لندن در استقرار ویس قونسولگری در بم و تزیید

استعداد قونسولگریهای انگلیس در بوشهر و شیراز و کرمان و

بندر عباس و نیز قونسولگری اصفهان « اگر نظر بواقع بودن این

شهر اخیر در منطقه دولت روس مخالفتی نداشته باشیم، باعث امتنان گردید
 دولت اعلیٰ حضرت امپراطوری رأی کابینه لندن را در تعقیب
 اقدامات مذکور کاملاً تصویب می نماید و هیچ مخالفتی هم در اضافه
 شدن استعداد قونسولگری انکلیس در اصفهان ندارند
 دولت اعلیٰ حضرت امپراطوری هم متساویاً در این وضع ناهنجار
 و نا امنی باشما هم آواز است چونکه این وضع نه فقط در نواحی بین
 اصفهان و طهران که تازکی میدان حملات متواتره دستجات مختلف
 شده احاطه دارد بلکه در حدود شمالی ایران هم که بواسطه حضور
 قشون روس رو با انحطاط گذارده بود مجدداً بروز نموده با وجود این
 دولت روس میل ندارد (مگر اینکه حوادث بکلی او را مجبور بنماید)
 که مثل سنه ۱۹۰۹ اعزام قشون جدید بایران را تعقیب بنماید ولی
 اگر اغتشاش ممتد بشود محتمل است او هم مجبور بافزودن با استعداد
 قونسولگریهای خود در شمال ایران و بهمچنین در اصفهان بشود
 که از طرفی منافع تجارتی خود را در آنجا و از طرف دیگر در
 جاده مابین طهران و شیراز محفوظ بدارد

دولت اعلیٰ حضرت امپراطوری امیدوار است که کابینه لندن من بعد
 هم از مقاصد و اقدامات خودشان در این موضوع او را آگاه بنمایند

بتاریخ ۲۳ سپتمبر ۱۹۱۱

(نمره ۱۹)

تلگراف سر ادوارد کری بسرجارج بار کلی

وزارت خارجه ۸ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۴ شوال ۱۳۲۹ رجوع به تلگراف ۷ اکتبر شما در باب اعزام قشون هندی برای شیراز اعلان خودتانرا بدولت ایران منحصر باین بیان مختصر بنمائید که باحاط امکان مخاطره جانی و مالی اتساع دولت انگلیس در شیراز و جاهای دیگر دولت انگلیس مجبور است صکه بعده مستحفظین قونسولگری خود در شیراز و همچنین در اصفهان و بوشهر یفزاید . هیچ اظهاری در باب قراسورائی طرق و مشایعت قوافل ننمائید

(نمرد ۲۰)

تلگراف سر جارج بار کلی بسرانوارد کری

طهران بتاريخ ۸ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۴ شوال ۱۳۲۹ راجع بافزودن صکه مستحفظین . یکی از اجزاء وزارت خارجه دیروز منرا ملاقات نموده و ازطرف وزیر جداً در خوات نمود صکه از دولت متبوعه خودم خواستار شوم از قصد افزودن صکه مستحفظین قونسولگریها در بوشهر و شیراز و اصفهان و بندر عباس و کرمان که در روزنامه انگلیس مندرج شده منصرف بشوند او اظهار نمود که پس از یادداشت مورخه ۱۴ اکتبر سنه ماضیه دولت ایران کمال جد و جهد را در استقرار آسایش نموده ولی فشار شورش سعایت آنها را خنثی نمود . او تنها نمود قدری دیگر تامل نمائیم خصوصاً نظر به بهبودی وضع شیراز و تعیین

علاء الدوله بحکومت آنجا

من جواب دادم که وضع طرق جنوبی حتی قبل از رجعت شاه سابق هم بحدی منقلب بوده که هرگز مشابه آن دیده نشده بود باین معنی که سه طریق عمده تجارت مابین ایران مدتی بکلی مسدود بوده اگر چه من کماز میکنم هنوز رأی قطعی در این باب داده نشده ولی من پیشنهاد نموده ام که برای تأمینات شخصی و تجارتی رعایای انگلیس يك عده بمستحقفظین چند قونسولخانه معین افزوده بشود بجز شیراز که اوضاع آن حضور استعداد را لازم دارد و این پیشنهاد در تحت مذاقه است . او سؤال نمود چگونه این استعداد حفظ تجارت را مینماید و من جواب دادم آنها ممکن است اتصال با قوافل در عبور و مرور معیت بنمایند

تلگراف ۸ شما بعد از تحریر شرح فوق رسید در این صورت مجاز هستم که شرح مسطورده در تلگراف شما را بدولت ایران ابلاغ بنمایم . من منتظرم قبل از این ابلاغ خبر رأی قطعی در حرکت قشون بمن برسد

(نمره ۲۱)

تلگراف سر ادوارد کری بسرجارج بارکلی

وزارت خارجه ۹ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۵ شوال ۱۳۲۹

رجوع به تلگراف ۵ اکتبر شما . بجز اینکه ترتیبی بدلتخواه دولت روس داده بشود به نحو دیگر ما نمی توانیم تعیین استکس را

تصویب بنمائیم

(نمره ۲۲)

مکتوب سر ادوار کری بسرجارج بار کلی

وزارت خارجه ۹ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۵ شوال

در چهارم شهر حال وزیر مختار ایران به وزارت خارجه آمده و از سرنیکلسن درباب اعزام قشون هندی ایران که در روزنامه تایمز امروز درج شده بود سؤال نمود سرنیکلسن جواب داد که در عرض چند هفته ماضی اوضاع شیراز از بد به بدتر رسیده و کلیه وضع جنوب ایران مشرف بشورش و بلوای عمومی است در عرض دو سه روز گذشته وضع شیراز واقعاً جالب اهمیت شده که حقیقه اتباع انگلیس در خطر جانی بوده اند بنا براین ما باین خیال افتاده ایم که سریم مستحفظین قونسولگری شیراز و بلکه یکی دو محل دیگر را اضافه بنمائیم ما حتی المقدور از اقدام بچنین امری احتراز نموده ایم بامید اینکه شاید اوضاع الیامی حاصل بنماید ولی تاگرافات اخیراً ما حاوی چنان اشیار موحشی بود که ما تاخیر در اقدامات برای تامین رعایای خودمان را جایز ندیدیم .

میرزا مهدیخان استفسار نمود که آیا ما میتوانیم قدری دیگر مجال بدولت ایران بدهیم که در عرض آن مدت اقداماتی در استقرار امنیت بنمایند . سرنیکلسن جواب داد که ما حقیقتاً دیگر نمیتوانیم تامل بنمائیم چرا که دفع الوقت ما به مهالکه انداختن رعایای خودمان است

وما نمیخواهیم دولت ایران را که بی‌شک با مشکلات بسیار مصادف بوده ملامت بنمائیم ولی وضع اتباع ما بقسمی سخت است که ما را مجبور باین اقدام مینماید و شایسته نیست از فراهم نمودن تأمینات ممکنه برای آنها احتراز بنمائیم (ادوارد کری)

(نمره ۲۳)

تذکره سر ادوارد کری به سرچارچ بار کابی

وزارت خارجه ۹ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۵ شوال ۱۳۲۹
 رجه ع به تذکره ۱۸ اکتبر شما — وزیر مختار ایران باشما آمده و اطمینان میداد که دولت انگلیس اعزام قشون الحاقی بشیراز را موقوف بدارد و بیکگذارد دولت ایران اقدام در اعاده نظم بنماید چونکه ناحال سرگرم مصادمه و جدال با شاه مخلوع و سایر شورشیان بودند باو جواب داده شد که دولت انگلیس دچار بودن دولت ایرانرا با مشکلات تصدیق دارد ولی اقدامات دولت ایران در این باب تاچندی مؤثر نخواهد بود باضافه اگر بواسطه حوادث غیر منتظره آسیبی بحان و مال اتباع انگلیس وارد بیاید مسؤلیت دولت ایران بسیار خواهد بود و عتاید عامه انگلیسان دولت انگلیس را مجبور بمطالبه غرامت و تعدیل خسارات وارده خواهد نمود و ازاعتماد باطمینانهای دولت ایران دولت انگلیس قرین توخیخ و ملامت خواهد شد لهذا صلاح دولت ایران در این است که دولت انگلیس اقدام در فراهم نمودن وسایل لازمه برای حراست جان و مال اتباع خود

بنماید ما بهیچوجه قصد نگاهداشتن قشون اضافه خودمانرا بیش از آن مدتیکه حتماً لازم باشد نداریم
وزیر مختار ایران پس از آن اظهارداشت که زحمات و ابتلاآت ایران بواسطه تحریک و تشجیع نمودن دولت روس از شاه مخلوع است جواب داده شد که اگر واقعاً دولت روس این عمل را نموده بود زحمات و مشکلات ایران درباب شاه مخلوع خیلی بیش از آنچه حقیقتاً بوده میبود اکنون بموجب دستور العملی که در تلگراف ۸ اکتبر داده شده اعلان رسمی بنمائید

(نمره ۲۴)

تلگراف سرجارج بارکلی بسراودار کری

طهران ۱۰ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۶ شوال ۱۳۲۹

قونسول شیراز خبر میدهد شهر بکلی آرام است و بعضی از عمریهای بدرقار عزیمت نموده و خوش ساوکی مابقی را نمیتوان انحصار نمود
قوام الملک اعلانی منتشر نموده که منتهی درخواست او استقرار نظم و آسایش است و صرف نظر از قصاص مافات از چگونگی نظام السلطه و صولت الدوله خبری نیست

(نمره ۲۵)

تلگراف سرجارج بارکلی بسراودار کری

طهران بتاريخ ۱۱ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۷ شوال ۱۳۲۹

شرح ذیل را قونسول شیراز خبر میدهد

اغتشاش طرق در تزايد است در ۴ ميلي شيراز بطرف بوشهراسب و اسباب غلام تلگراف را بسرقت برده اند و غلام ديگر را كه سوار حكومت همراه او بوده در ۸ ميلي بيارف شمال شيراز قشقايبها احاطه نموده اند . پست بوشهر به شيراز را در ۷ اكتوبر سرقت نموده اند . محتمل است راه بوشهر هم تا يكي دو روز ديگر مثل راه اصفهان كه يك ماه است مسدود است بكلي مسدود بشود وبدون ترديد امتداد هم خواهد يافت

(نمره ۲۶)

تلگراف سر ادوارد كرى به سرجارچ بار كلي وزارت خارجه بتاريخ ۱۲ اكتوبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۸ شوال ۱۳۲۹ وزير مختار ايران در اينجا اظهار مبدارء علاء الدوله با استعداد كافي عازم شيراز خواهد شد و اختلافات مابين صولت الدوله و قوام الملك مرتفع شده و اطمينان داده اند حكومت را در استقرار نظم سريع تقويت نمايند . ميل دارم بدانم راي شما چيست . اصرار شرح مذكور صحت داشته باشد احتمال پشرفت سريه در بهبودى اوضاع مبرود يا خير

(نمره ۲۱)

مكتوب سر ادوارد كرى به سرج بچن (سفير كبير انگليس مقيم دربار روسيه) وزارت خارجه ۱۳ اكتوبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۸ شوال آقا — امروز به كنت بن كاندورف اظهار نمودم كه از مخالفت

طبیعی دولت روس در باب استخدام صاحب منصب انگلیسی برای فرماندهی ژاندارمری در شمال ایران بخوبی مسبوقم ولی اورا مستحضر نمودم که چنین ترتیب ژاندارمری علاج خسارات به تجارت انگلیسی در ایرانرا مینماید اقدام ما در تأیید مخالفت دولت روس در باب استخدام ماژور استکس باید جزو نهایت یگانگی در روابط و داد محسوب بشود

کنیت بن کاندورف تحت این معنی را اذعان نمود ولی اظهار داشت از مسموعاتیکه شنیده چنین استنباط می نماید که بمسیو کو کونروف محسوس شده مجتمعات در شمال ایران همه از انگلیسان است و در تزیید هم هست مستر شوستر پیوسته انگلیسانرا انتخاب می نماید شخص انگلیسیرا به مستشاری پست و تلگراف تعیین نموده و نمایلات عمومی باز دیاد نفوذ انگلیس در شمال ایران است (ادوارد کری) (نمره ۲۸)

تلگراف سرجارج یار کلی به سراد وارد کری

طهران ۱۳ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۹ شوال ۱۳۲۹

متأسفانه اطلاع میدهم که در حوالی آباده طایفه کهکلو به بر خانم رس طبیعه انگلیسی که از اصفهان بشیراز میرفته حمله نموده و اورا سخت زده اند او به تنهایی فرار کرده و پیاده به آباده رسیده خانم رس با قافله مال التجاره بسیار زیادی که همه بدست کهکلوئیها افتاده مسافرت مر نموده

(نمره ۲۹)

مراسله سر جارج بار کلی به سر ادوارد کری

طهران ۱۴ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۰ شوال ۱۳۲۹

آقا — رجوع به تلگراف ۹ شهر حال شما با کمال افتخار سواد
یادداشتیکه بتاریخ دهم شهر حال به وزیر امور خارجه نوشته‌ام و
اطلاع از رأی قطعی دولت انگلیس در افزودن عده مستحفظین
قونسولگری شیراز داده‌ام لفاً ارسال میدارم و نیز ترجمه جواب
آن جنابراهم لفاً انقاد میدارم (جارج بار کلی)

(یادداشت سر جارج بار کلی به آقای وثوق الدوله)

طهران بتاریخ ۱۰ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۶ شوال ۱۳۲۹

جناب ۰۰۰ وزیر بر حسب دستور العمل وزیر امور خارجه دولت
متبوعه خودم با کمال افتخار خاطر مبارکرا مستحضر میدارم نظر
بامکان مخاطره جانی و مالی اتباع انگلیس در شیراز و سایر جاهادولت
انگلیس مجبور است که بر عده مستحفظین قونسولگری خود در
شیراز و یحتمل در اصفهان و بوشهر بیافزاید (جارج بار کلی)

(مراسله وثوق الدوله به سر جارج بار کلی)

طهران ۱۱ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۷ شوال ۱۳۲۹

جنابا — از مضمون رقیمة مورخه ۱۰ شهر جاری جنابعالی در باب
ازدیاد استعداد قونسولگری شیراز استحضار حاصل آمد و بجوابا با

کمال احترام اظهار میدارم خاطر محترم مستحضر است که استقرار نظم در جنوب ایران یکی از مقاصد عمده دولت ایران بوده و مورد توجه مخصوص گردیده بود همینکه دولت شروع با اقدامات جدید نمود و قریب نتیجه بود واقعه قوام الملک و تحصن او در قونسولگری انگلیس رخ نمود و این اقدامات را خنثی نمود پس از آن رجعت شاه مخلوع و سالار الدوله و متابعین آنها بروز نمود و قوای دولت متوجه بطرف آنها و اصلاح مفاصد وارده بتوسط آنها شد که برای تأمین عامه الزم بود بنا بر این دولت نتوانست قوای خود را چنانچه مایل بود برای استقرار آسایش در جنوب عطف عنان دهد و جویها تیکه برای اصلاحات اساسی تهیه شده بود و بایستی بمصرف انجام مقاصد مهمه برسد بهدر رفت باضافه تقویت سیاسی دولت انگلیس هم که بایستی در تأیید اقدامات دولت ایران به مخالفت شاه مخلوع مرعی بشود که بمنصه ظهور و بروز نرسد اکنون که دولت از اشتغال در شمال و غرب فراغت حاصل نموده و در صدد عطف توجه به جنوب است که هم خود را کاملاً صرف استقرار نظم و تأمین در آنجا بنماید اقداماتی که دولت انگلیس بر آن مصمم است و طبعاً بهانه بدست دیگران میدهد بهیچوجه سزاوار و شایسته روابط و داد بین دولتین نیست

اقداماتی که دولت ایران در باب فارس در نظر دارد از قرار ذیل است که محض استحضار خاطر محترم می نگارد

اولاً به ۳۵۰ نفر قزاق (سواره و پیاده و توپخانه) که بطرف کاشان در حرکت اند و دیروز از قم حرکت نمودند امر میشود که به محض انجام ماموریت خود در کاشان فوراً عازم شیراز بشوند
ثانیاً علاءالدوله فرمانفرمای جدید فارس بزودی با استمداد لازمه از طهران حرکت خواهد نمود

ثالثاً صاحب منصبان سوئدی که مخصوصاً دولت ایران برای استقرار ژندارمری و تامین طرق و شوارع با استخدام پذیرفته با کمال جدیت مشغول کار هستند که نتیجه آن بزودی ظاهراً خواهد شد و استعداد کافی برای محافظت طرق جنوب اعزام خواهد شد

رابعاً دولت اقدام در اصلاح بین قرام الملک و صولت الدوله و تابعین آنها که مخالفت و عداوت آنها عات عمده اغتشاش فارس است نموده که عنقریب بدحواه خاتمه خواهد پذیرفت و آنها در کار مرتفع نمودن اختلافات بین خودشان هستند و مطابق قرار نامه پسر آقا میرزا ابراهیم مجتهد متعهد شده اند که در آتیه بکلی مطلع اوامر دولت بوده و قدمی که باعث انقلاب اوضاع ممالکتی باشد بر ندارد

نظر با اقداماتی که شده و خواهد شد من مطمئنم که بفاصله وقت کمی نواقصی که هنوز در جنوب دایر است بکلی مرتفع شده و آسایش کامل مستقر خواهد شد ضمناً نهایت مراقبت در حفظ جان و مال تبعة انگلیس و سایر اتباع خارجه بعمل خواهد آمد بنا بر این

منتظر است جنابمالی که نماینده يك دولت متحدی با این دولت هستید و دولت ایران کمال وثوق را به روابط مودتانه آندولت دارد دولت انگلیس را از اقدامات منظوره خود منصرف بنمائید که برای دولت ایران هم بحال انجام اقداماتی که شروع نموده بماند و يك همچو اقدام غیر منتظره از طرف دولت انگلیس انجام ترتیبات این دولت را بمهده تاخیر نیندازد (وثوق الدوله)

(نمره ۳۰)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوار کری

طهران ۱۴ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۰ شوال ۱۳۲۹

رجوع به تلگراف ۱۲ اکتبر شما در باب شیراز و طرق جنوب علاءالدوله بمن اظهار نمود که اسکر قصد خود را در باب اعزام قشون بشیراز انجام بدهید من بشیراز نخواهم رفت اگرچه او بمن اطمینان داده که در صورت اصراف دولت انگلیس از اراده خود او عزیمت خواهد نمود ولی من تردید دارم که آیا در اینصورت هم بهانه دیگری برای امتناع از این ماموریت پیدا خواهد کرد یا خیر اما قشون معتنابه که وزیر ایران اظهار میدارد عبارت از عده قزاقی است که در تلگراف ۱۳ اطلاع دادم بانایب حسین در کاشان مشغول جدال هستند و کان نمیکم کرنل روسی اجازه مسافرت بمسافت بعیدی را بانها بدهد خصوصاً بدون معیت دو نفر صاحب منصب روسی که حالیه همراه آنها هستند باضافه قزاق کان میکم قرار داده اند

يك عده از سربازان معمولی ایرانی باتفاق علاء الدوله بفرستند ولی در سوابق ایام به تحقیق پیوسته است که این قبیل سربازها در شیراز تحلیل میروند

دولت ایران در مراسله خودشان بمن خیلی اهمیت بمعااهده بین قوام الملک و صولت الدوله داده اند ولی علاء الدوله يك همچو اصلاحی را استهزا می نماید و قونسول شیراز در جواب استعمال من در این باب درسیزدهم اکتبر شرح ذیل را مخیره نموده

تقریباً ده روز قبل قوام الملک نوشته را که سابقاً صولت الدوله مهر نموده بوده امضا نمود و پس از آن میرزا ابراهیم امضا نمود مواد عمده آن این بود : — که تعیین فرمانفرما بانتخاب دولت ایران باشد و طرفین فوراً آنجارا از قشون خود تخلیه نمایند و تأمین عبور و مرور درجاده بوشهر بمعهده صولت الدوله باشد و طرفین اموال منهبوبه را مسترد بدارند قوام الملک هیچ وقعی باین نوشته نداده و بدون ضبط سواد آن و یاد نمودن قسم آنرا امضا نمود طرفین قصدشان از این امضا فقط حفظ ظاهری است لازم باظهار نیست که تمام شرایط آن ناقص مانده و در اوضاع عمری هیچ اثری نه نموده قبل از اینکه به بنیم اهمیتی بان داده نمیشود فرض میکردم که این قرارداد نتیجه خواهد داشت

مستر ناکس نیز بمن اطلاع میدهد که قوام الملک متوالیاً به رئیس الوازرا تلگرافات در عزل صولت الدوله از ایامخانی گری قشقائی

مخبره می نماید و صولت الدوله هم از آنطرف مشغول تحریکات مجددانه بضد قوام الملک است - نظر باین اطلاعات در قرارداد واقعی بین آنها من ناچار بداشتن سؤ ظن هستم - بهر حال مذکر این نمیتوان شد که از زمان اراده نمودن باعزام قشون انگلیس اوضاع خیلی رو به بهبودی است - بنا بر این اگر مقصود از این حضور قشون بهبودی شهر شیراز بوده تا اندازه فراهم شده و اگر علاء الدوله هم برود قدری بهتر هم خواهد شد و احتمال منجر بدست نگاهداشتن ما هم بشود نظر باین مراتب (اگر چنانچه من از تلگراف ۸ اکتبر شما استنباط نموده ام) عمل طرق باید از این موضوع خارج باشد ممکن است بدولت ایران اطلاع بدهیم که اعزام قشون را يك هفته بتاخیر خواهیم انداخت ولی اگر پس از انقضاء آمدمت علاء الدوله حرکت نکرد قشون ما عازم شیراز خواهد شد

وضع طرق واقعاً خیلی منقلب است و يك ترتیب ژاندارمری مکملی را لازم دارد که اگر تعویقی در آن بشود هیچ احتمال التیامی نمیرود بعلاوه حمله بخانم رس که دیروز بشما اطلاع دادم سرعت بسیار عظیمی از مال التجاره انگلیس در حوالی بندر عباس واقع شده و اخبارات اخیراً قونسول کرمان مبنی بر این است که هیچ راه تردد بین انجا و بندر عباس مفتوح نیست و اوضاع آنجا خیلی بدتر از آن است که قونسول مزبور میداند - من دو فقره تلگرافات واصله از قونسول شیراز و قونسول جنرال بوشهر را هم در ذیل الحاق می نمایم

تلگراف شیراز مورخه ۱۳ اکتبر مطابق ۱۹ شوال ۱۳۲۹ تمام سیمهای خط بوشهر در عرض چهل ساعت ماضی بکلی منقطع بوده يك غلام دیگری که برای بازدید فرستاده شده بود همه چیزها سرقت کرده و سخت مضروبش نموده اند فقدان آلات و تلفاتها در این سرقتها خیلی اسباب مزاحمت اداره تلگراف شده آنچه تا بحال کشف شده خسارات وارده بی شمار است در اغلب نقاط سیمها قطع شده و مقدار زیادی از آن بسرقت رفته عجزاً تحصیل مستحفظ برای عملة کار کن غیر ممکن است و بنا بر این امید ضعیفی در تعمیر کافی می رود

تلگراف بوشهر مورخه ۱۳ اکتبر (علاءالدوله تلگرافی بحاکم بنادر خلیج مخابره نموده که نظام الساعنه و صولت الدوله که یاغی دولت هستند و برای تهیه پول بطرف کازرون میروند باید تحمل هر مبلغ خسارتی بانها مقابله نمائید و خوانین تنگستانی در عرض جاده را به مخالفت آنها برانگیزند

املاک نظام السلطنه هم ضبط دولت است باید تصرف نمائید. نتیجه اقدام بمراتب فوق این شده که اغتشاش شدید در طرق متمدن گردیده (کاکس) در تلگراف خودش يك عده حملات به مستخدمین تلگراف را ابواب جمع می نماید

(نمره ۳۱)

تلگراف سرجارج بار کلی بسراوداورد کری

طهران بتاريخ ۱۴ اکتبر مطابق ۲۰ ذوال ۱۳۲۹
 (دولت ایران بمن اطلاع میدهد که صولت الدوله را منفصل و
 ضیغم الدوله را به ایلحانی گری قشقائی منصوب نموده اند
 (نمره ۳۲)

تلگراف سر ادوار گری به سر جارج بار کلی
 وزارت خارجه ۱۴ اکتبر ۱۹۱۱ از دیاد استعداد در جنوب ایران
 بتلگراف واصله از کلکته مبنی بر این است که ترتیب اعزام دو
 اسکادرن سوار و قاطر های حمل و نقل آنها را قشون بحری
 هندوستان میدهد ۲۷ اکتبر این استعداد به بندر میرسد در آن
 تاریخ مبادل نصف اینقدر پیاده هم به پوشیز میرسد این عده
 برای محافظت بند سوار ممکن است بکار برده بشود
 استعداد مذکور به محض پیاده شدن بخدمت میفرانند شیراز
 حرکت نمایند در صورتیکه بنا بقیده لنتنانت کرنل کاکس طرق
 مملکت برای آنها مفتوح باشد دو اسکادرن دیگر باقی میماند که
 بعد از چند روز اعزام خواهد شد رای قطعی در اینکه این
 قشون باید مجموعاً پیش بروند یا بدو قسمت محول بشما لنتنانت
 کرنل کاکس است در این باب شما باید باقونسول شیراز شور
 نمائید

(نمره ۳۳)

تلگراف سر بار کلی به سر ادوار گری

طهران ۱۵ اکتبر ۱۹۱۱ رجوع به تلگراف نهم اکتبر شما
وزیر مختار روس امروز بشوستر اطلاع میدهد که چون متأسفانه
غیر ممکن است استخدام استکس منحصر بجنوب شود دولت روس
در پرست خود در باب ترتیب ژاندارمری خزانه باقی خواهد بود
(نمره ۳۴)

تلگراف سر جارج بار کلی به سر ادوارد کری

طهران ۱۵ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۱ شوال ۱۳۲۹
(شرح مکتوب ذیل مورخه ۳۱ اکتبر در ۱۵ اکتبر تلگرافاً
مخبره شده)

اقا — با کمال افتخار ترجمه پیشنهاد ذیل را که در دهم اکتبر
از مجلس گذشته و تصویب نموده اند که دولته سه نفر صاحب منصب مدیره
و چهارده نفر صاحب منصب رژیمانی و سه نفر صاحب منصب جزه
از قشون دولت سوئد ککترات نمایند لفاً ارسال میدارم سه
نفر صاحب منصب مدیره برای اداره کردن تعیین خواهند شد
یکی در مرکز قشون یکی در شعبه پیاده نظام و یکی در شعبه
سواره نظام و توپخانه

پنج نفر از صاحب منصبان رژیمانی برای اداره نمودن تعیین خواهند
شد سه نفر در مراکز قشون یکی در مدرسه عالی نظامی و
یکی در مدرسه ابتدائی نظامی چنانچه استنباط نموده ام نه نفر
صاحب منصب باقی مانده بمحض ورود پفرماندهی و اجودانی پیاده

نظام و سواره نظام و توپخانه منصوب خواهند شد این نقشه
مشمول بر اداره نمودن و فرماندهی است

سرچارچ بارکلی

ترجمه پیشنهاد در باب کانتراک پست نفر صاحبمنصب سوئدی
است که در دهم اکتبر ۱۹۱۱ از مجلس گذشته

مجلس شورای ملی پیشنهاد ذیل را تصویب مینمایند و والا حضرت
نایب السلطنه امر با اجرای آن مینمایند

ماده ۱ — وزارت جنگ دولت علیه ایران مجاز است که

پست نفر صاحبمنصب سوئدی مطابق هفت مواد ذیل برای
تنظیمات اداره تعایات علمی و مشق نظامی استخدام نماید

ماده ۲ — عدد صاحبمنصبان سوئدی که بمدت سه ساله

کانتراک میشوند چهارده نفر صاحبمنصب رژیمانی و سه نفر
صاحبمنصب مدیره خواهند بود

ماده ۳ — سه نفر صاحبمنصب جزء دیگر سه ساله

کانتراک میشوند که به صاحبمنصبان مذکور در ماده قبل معاونت
بنمایند و تشکیلات قشون کادر بدهند و صاحبمنصبان جزء را تعلیم
و مشق بدهند

ماده ۴ — چهارده نفر صاحبمنصبان رژیمانی از قرار

ذیل در قشون تقسیم خواهند شد

وزارت جنگ	۳	نفر	صاحب‌منصب
پیاده نظام	۶	«	«
سواره نظام	۲	«	«
توپخانه	۱	«	«
مدرسه عالی نظامی	۳	«	«

ماده ۵ — سه نفر صاحب‌منصب مدیره از این قرار تقسیم میشوند —

وزارت جنگ	۱	نفر	صاحب‌منصب
پیاده نظام	۱	«	«
سواره نظام و توپخانه	۱	«	«

ماده ۶ — سه نفر صاحب‌منصب خارج از صف از این قرار تقسیم میشوند —

سواره نظام	۱	نفر	صاحب‌منصب
توپخانه	۱	«	«
مدرسه نظامی برای صاحب‌منصبان جزه	۱	«	«

ماده ۷ — برای استخدام چهارده نفر صاحب‌منصب رژیمانی و سه نفر صاحب‌منصب مدیره و سه نفر صاحب‌منصب جزه مبلغ پنجاه و هشت هزار و سیصد و هشتاد و سه تومان اعتبار بوزارت جنگ داده میشود

ماده ۸ — تقسیم صاحب‌منصبان کل و جزه مطابق ذیل

خواهد بود —

وزارت جنگ —

نفر	۱	رئیس قشون که بدرجه یاوری یا نایب سرهنگی خواهد بود
«	۱	سلطان برای پیاده نظام
«	۱	سلطان برای توپخانه
«	۱	سلطان برای مدیری اداره قشونی

۴

پیاده نظام —

نفر	۳	سلطان برای نظام
«	۳	نایب اول
«	۱	سلطان برای مدیری اداره پیاده نظام

۷

سواره نظام —

نفر	۱	سلطان برای سوار
«	۱	نایب اول
«	۱	صاحب منصب خارج از صف

توپخانه — ۳

نفر	۱	نایب اول برای توپخانه
«	۱	صاحب منصب خارج از صف

۲

نفر	۱	برای اداره سواره نظام و توپخانه نایب اول
		مدرسه نظامی برای صاحبمنصبان —
نفر	۱	سلطان برای پیاده نظام
		مدرسه نظامی برای صاحبمنصبان جزء —
نفر	۱	نایب برای پیاده نظام
«	۱	صاحبمنصب خارج از صف
	<u>۲</u>	

مجموع ۲۰ نفر

(نمره ۳۵)

تلگراف سر جارج بارکلی بسرادوار کری (واصله در ۱۵ اکتبر
 طهران ۱۵ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۱ شوال ۱۳۲۹
 (حمله به مادموازل رس)

با کمال افتخار اطلاع میدهم بنا بر روش معمولی خودم در موضوع
 سرقتهای عمده بدولت ایران اظهار داشتم اگر دعوی غرامتی که
 قونسول ما در شیراز خواهد نمود در همانجا انجام نپذیرد مجبور خواهیم
 شد که از حکومت مرکزی در اینجا مطالبه بنمایم از قراری که امروز
 صبح مسموع نموده‌ایم تمام اسباب جراحی خانم رس بسرقت رفته
 لهذا در صد پیشنهاد یادداشت دیگری بدولت ایران در باب لزوم استرداد
 عین اشیاء یا غرامت آنها هستم.

هیچ امید فیصله سریع این مسئله را ندارم مگر اینکه همین طور تادیبه

يك مبلغی را بعنوان حسن مساعدت قبول كنم و در این صورت میترسم امید گرفتن غرامتی که بیش از قیمت اشیاء مسروقه باشد سلب بشود
(نمره ۳۶)

مراسله سرسلیل اسپر نیک رایس سرادوارد کری (واصله در ۱۶ اکتبر) استا کهام ۱۲ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۱۸ شوال ۱۳۲۹
آقا — با کمال افتخار خاطر عالی را مستحضر میدارم باری رامل دردم شهر جاری بمن اطلاع داد که برای تعیین ۷ نفر صاحب منصب دیگر باستخدام دولت ایران بجهت ترتیب زاندارمری باضافه اتهایی که تا حال بطهران فرستاده شده درخواست دیگری از دولت سوئد شده است بعلاوه این صاحب منصبها درخواست دیگری بتوسط وزیر مختار ایران مقیم پاریس شده که يك نفر صاحب منصب از درجه عالی برای فرماندهی کل برسم عاریت داده بشود او اظهار داشت هیچ سابقه از این قصد ایران نداشته که تقاضای يك نفر صاحب منصب سوئدی برسم عاریه برای ترتیب يك عده قلیلی قشون چنانچه در روزنامه مندرج بود بنمایند

انچه بر من معلوم شده تا حال قریب ۵۰ نفر صاحب منصب داوطلب خدمت شده اند که اغای از آنها اشخاص کاملی در فن خود هستند عقیده باری رامل این است که اگر چه اداره قشونی در استخدام يك عده قلیلی صاحب منصب در ایران مخالفتی ندارد چون این باعث صورت تجربه در عملیات آنها خواهد شد ولی دادن يك عده

كثيرى صاحب‌منصب محتمل است خالى از اشكال نباشد
بالاخره رأى قطعى خود را نتوانست بيان نمايد
چنانچه عرض شد بعقیده من عده صاحب‌منصبى كه داو طلب شده‌اند
عجائز كسانى هستند كه محتمل است باوضع حاضره خدمات نمايان
بدولت ايران بخايند كنت راهز نسوارد از سبك دوستانه كه
دولتين انگليس و روس در اين مسئله اتخاذ نمودند اظهار رضایت
نمود (امضا سسيل اسپرنيك ريس)

(نمره ۳۸)

مکتوب ميرزا مهديخان بسراوداود كرى (واصله در ۱۶ اكتوبر)
وزير مختار ايران مفتخرآ خاطر محترم وزير امور خارجه را معطوف
ميدارد بمذاكرات خودش كه در تاريخ ۴ و ۷ و ۱۲ باسر آرتور
نيكلسن در موضوع قصد دولت انگليس در مزيد نمودن عده مستحفظين
قونسولگرى شيراز و تحصيل جاهای ديگر نموده در ملاقات ۴
اكتوبر وقتى كه سرار تونيكلسن وزير مختار ايران را از قصد دولت انگليس
مستحضر نمود ميرزا مهديخان اظهار داشت كه بعقیده خودش
در اين موقع يك همچو عملى تا مطبوع وغير لازم است

قبل از وقوع حوادث ناگوار جديده (يعنى رجعت شاه مخلوع
و وقايع معلومه و مجاهدات سالار الدوله) دولت ايران اقدامات ولفى
در تأمين فارس و طرق تجارتي نموده بود و چنانچه بر اولياى دولت
فخيمه انگليس مشهود است اقدامات دولت ايران هم بي نتيجه نمانده

نظم و آسایش دایر گردیده بود و دولت انگلیس هم وقوع آنرا تصدیق نمود. بروز حوادث و خیمه جدیده توجه دولت را بسوی نواحی شمال و غرب معطوف داشت در حین که مشغول رفورم و تنظیم امور بودند و از طرفی در کار استقراض و از طرف دیگر مشغول کنترات کارکنان خارجه بودند که بمضدت آنها ادارات دولتی را در تحت نظم و ترتیب میاورند. حوادث مذکور روی نمود و دولت ایران ناچار به صرف تمام توجه و جدیت و پول خود در استخلاص مملکت از مخاطره بسیار عظیمی که متهاجم بود شد. حال که آنرا از پیش برداشته اند تمام توجه خود را بصوبه فرس و نواحی جنوب و طرق تجارتي معطوف خواهند نمود. صاحب منصبان سوئدرا بازلین آورده اند که ترتیب ژاندارمری برای همین مقصود بخصوص بدهند. وزیر مختار ایران نیز بسر آرتور نیکلسن اظهار داشت که براتب فوق هر اقدامی از طرف دولت انگلیس باعث اثرات سوء خواهند شد و در انذهان جاوه خواهد نمود که دولت انگلیس از مسلک کرمانه که همیشه پیروی مبر کرده احتراز نموده و نیز میرزا مهدیخان بیان نمود که بعقیده خودش وضع شراز هر قدر هم غیر مرضی باشد بقسمی نیست که از برای اروپائیان خطرناک باشد و تمنا نمود دولت انگلیس اقدامی ننمایند پس از تبلیغ این مذاکره بدولت متبوعه خودش تلگرافی از وزیر امور خارجه ایران به میرزا مهدیخان رسید که در ۷ اکتبر

نه سرارتور نیکلسن ارائه داد وزیر امور خارجه مذاکرات میرزا مهدیخانرا که در ۴ اکتبر نموده بود پسندیده و خواستار شده بود که تجدید مذاکره نموده و اظهار بدارد که هر گاه دولت انگلیس تقویت معنوی ایران نموده بود دولت ایران می توانست توجه کامل خود را بجنوب معطوف بدارد بنا بر این دولت ایران خواهش مینماید که حالاهم در عوض اضافه نمودن مستحفظین قونسولگری دولت انگلیس ممکن است همین معاذت معنوی را که حق او هم هست به نماید

دولت ایران همه روزه بواسطه مداخلات دولت روس در فشار و زحمت است و همه وقت جاب توجه دولت انگلیس بان مداخلات شده است دولت ایران مساعادت دولت انگلیس را لازم دارد که جلوگیری از این مداخلاتیکه باعث تشجیع خائنین و تضعیف نفوذ و قدرت دولت است به نماید

در ۱۲ اکتبر وزیر مختار ایران تلگراف دیگر بر اهرم که از دولت متبوعه خودش رسیده بود به سر آرتور نیکلسن ارائه داد نظر بمذاکره ای که بتوسط میرزا مهدیخان با وزارت خارجه شده بود وزیر امور خارجه ایران از وصول یاد داشت سر جارج بار کلی در باب ازدیاد مستحفظین قونسولگری شیراز و یحیی اصفهان و بوشهر متعجب شده بود دولت ایران در صدد اقدام در استقرار آسایش مستعجل بر آمده بود علاء الدوله بفرمانفرمائی فارس منصوب و با استعداد نظامی کافی در شرف عزیمت بود يك دسته قزاقی که به

کاشان کسبیل شده بود مأمور عزیمت بشیراز شده بودند
 صولت الدوله و قوام الملک اصلاح نموده و معاهده نموده بودند
 که متفقاً در استنرار نظام با حکومت مرکزی مساعدت بنمایند باظافه
 تمهد نموده بودند که از هر جهت مطیع اوامر حکومت مرکزی
 بشوند و تمام قوای مسلحه خود را از شیراز خارج نموده بودند
 صولت الدوله بعلاوه تامین راه شیراز به بوشهر را بهمهده گرفته بود
 گذشته از اینها صاحب منصبان سوئدی که دولت ایران برای
 تاسیس ژاندارمری و حفظ انتظام طرق تجارتنی باستخدام گرفته
 بود چندی قبل وارد ایران شده و بخوبی در امورات مرجوعه
 پیشرفت نموده اند

نظر به مراتب فوق دولت ایران هیچ اقدامی را از طرف دولت
 انگلیس لازم نمیداند یگانه سبب اغتشاش شیراز تفاق بین قوامیها
 و قشقائیها بوده و اینهم بواسطه اصلاح قوام الملک و صولت الدوله
 مرتفع شده و متفقاً مشغول عملیاتند رعایای خارجه در معرض
 خطر نیستند و تامین آنها منظور نظر و مورد توجه کامله دولت
 ایران است چنانچه تا حال هم بوده

شیراز در نهایت آرامی و سکونت است و نظر باقدماتی که از
 طرف دولت ایران بعمل آمده و فراغتی که عجماله در عطف توجه
 خود بصوبه جنوب دارند بهیچوجه بیم بروز نگرانی در
 آتی هم نیرود

بنابرین وزیر مختار ایران از جانب دولت متبوعه خودش خواش خود را تکرار می نماید که دولت انگلیس اقدامات منظوره را موقوف بدارند (لندن سفارت ایران بتاريخ ۱۳ اکتبر ۱۹۱۱)

(نمره ۳۸)

تلگراف سر جارج بار کابی بسر ادوارد کری (واصله در ۱۶ اکتبر طهران ۱۶ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۲ شوال راجع به تلگراف ۱۴ اکتبر شما - شرح ذیل را جنرال قونسول انگلیس مقیم بوشهر مخبره نموده

اعزام سوار - از قراریکه مفهوم میشود همه جهت ۳۰۰ سوار رفتنی بشیراز هستند و صد نفر در بوشهر میماند اگر اینطور است من گمان میکنم باید یک مرتبه حرکتی بنمایند

در حقیقت تردید ناکس در اجرای این نقشه بلحاظ اشکالات آذوقه در منتزاه الیه جاده در تنوالی شیراز است ولی این ممکن است از بوشهر تهیه بشود اگر ۴۰۰ نفر باید بانجا بروند من مانعی در حرکت آنها بدو قسمت نمی بینم مگر اینکه در عرض حالا تا ۲۷ اکتبر حادثه غیر منتظره روی بدهد

در خاتمه عرض می نمایم که این ۴۰۰ نفر بقصد بالآخره تقسیم شدن مابین بوشهر و شیراز و اصفهان تهیه شده و بنا بر این فرض من پیشنهاد میکنم که ۳۰۰ نفر یک مرتبه بشیراز بروند و ۱۰۰ نفر دیگر در بوشهر بمانند

(نمره ۳۹)

تلگراف سرادوار کری بسر جارج بارکلی

وزارت خارجه ۱۶ اکتبر مطابق ۲۲ شوال ۱۳۲۹

درباب حجه به ماده وازل رس بتلگراف دیروز خودتان مراجعه نمائید
اگر شما میتوانید قیمت اشیاء مسروقه را دریافت بدارید
قبول کنید ولی این حق را هم برای خودتان محفوظ بدارید ~~که~~
بدها بدولت ایران اصرار بنمائید مبله هم بعنوان رفع خسارت به
ماده وازل رس بدهند

(نمره ۴۰)

مکتوب سر ادوارد کری بسر جارج بارکلی

وزارت خارجه ۱۷ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۳ شوال ۱۳۲۹

امروز وزیر مختار ایران بوزارت خارجه آمده و خواهش دولت
خودش را دربابتویق اضافه نمودن مستحفظین قونسولگری تجدید
نمود (سر آرتور نیگلسن) مجدداً شروع بهمان رویه صحبت سابقه
با او نموده اغلب مختاراتیکه بما رسیده برای او قرائت نموده و
خاطر او را از اوضاع بسیار ناگوار دو هفته قبل شیراز و وضع
ناهنجار حالیه طرق مسبوق نمود

اگرچه حالیه در شیراز آسایش مستقر است ولی این بهبودی موقتی
از قراریکه ما استنباط نموده ایم بیشتر اشتهار قشون وارد نمودن ما است
و هیچ اطمینان نمیتوان داشت که اسکر ما عزم خود ما را بتاخیر

پندازیم همان اوضاع نا مناسب سابق تجدید نخواهد شد درحقیقت
 ما میتوانیم تا يك موقع نامعلومی تأمل نمائیم که دولت ایران خودش
 اقدامات وافیہ بعمل بیاورد حضور قشون مضاعف ما درواقع
 يك نوع مساعدتی با مأمورین دولت ایران است و کان نمیکنم
 چنانچه وزیر ایران معتقد است این عمل از نفوذ و قدرت علاءالدوله
 و یا فرمانفرمای دیگری بهیچوجه بکاهد (سر آرتور نیکلسن)
 اظهار داشت کان میکنم وزیر مختار بایستی بدولت متبوعه خود اطلاع
 بدهد که باکال میلی که ما بهروز مساعدت با ایران داریم نمیتوانیم
 اقداماتیکه برای محافظت جان و مال تبعه انگلیس شده بعهده تعویق
 پندازیم قبل از آنکه رأی قطعی باین اقدامات تعلق بگیرد
 ما مدت طولانی فرصت باندولت دادیم بامید اینکه پیشرفتی در بهبودی
 اوضاع حاصل بشود (ادوارد کری)

(نمره ۴۱)

تلگراف سر جارج بار کلی بسرادوارد کری (واصله در ۱۸ اکتبر)
 طهران ۱۸ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۴ شوال ۱۳۲۹

(شرح مکتوب ذیل مورخه ۱۸ اکتبر در طی)

(تلگراف ۱۸ بخاره شده)

آقا - رجوع بتلگراف ۱۳ شهر جاری خودم باکمال افتخار سواد
 شرح مجددی را که وزیر امور خارجه ایران در برتست بصد اضافه
 نمودن مستحفظین قونسولگری شیراز می نکارد لغاً ارسال میدارم

(جارج بارکلی)

(سواد مکتوب و توقا آدوله بسرجارج بارکلی)

طهران ۱۸ اکتبر ۱۹۱۱

جنابا — رجوع به مراسم ۱۱ اکتبر خودم در جواب جنابعالی در موضوع اضافه شدن مستحفظین قونسولگری شیراز با کمال احترام مجدداً خاطر عالی را مستحضر میدارم که بملاحظه تعیین جناب علاء الدوله بفرمانفرمائی فارس اوضاع آنجا خیلی بهتر شده و عجماله شهر در کمال آرامی و سکونت است و هیچ نوع انقلابی در حوالی آن نیست چنانچه سابقاً هم بجنابعالی اطلاع داده شده عدة قزاق در کاشان مأمور شده اند باتوپ و سلاح خردشان به شیراز بروند و استعداد دیگر هم که عبارت از سه هزار نفر باشد متدرجا فرستاده خواهد شد صاحب منصبان سوئدی هم مشغول ترتیب ژاندارمری برای فارس هستند که پس از ترتیبات مقدمات آندو نفر از صاحب منصبان سوئدی که در اول دسامبر وارد خواهند شد با دسته از صاحب منصبان ایرانی بانجا فرستاده خواهند شد برای سرعت انجام این ترتیب دستور العمل داده خواهد شد که قبل از ورود صاحب منصبان سوئدی عدة که برای ژاندارمری لازم است در آنجا تهیه بشود که بمحض ورود صاحب منصبان مزبور بشیراز بدون دفع وقت مشغول انجام ماموریت خودشان بشوند و به بعضی دستجات سرباز که از بهبهان وارد شیراز شده اند دستور العمل داده شده که

اگرچه دولت ایران بکلی از گرفتاریهای در شمال و غرب آسوده نشده ولی بدون تأمل عطف توجه بجنوب نموده که امنیت کامل را در آن حدود مستقر بدارد

استماع اعزام ۵۰۰ نفر قشون هندی از بمبئی در ۲۴ اکتبر برخلاف انتظارات دولت ایران و مخالفت روابط و داد موجوده بین دولتین است اعتماد دولت ایران در پیشرفت اقدامات خودش برای نظام جنوب تبدیل به یاس و حرمان خواهد شد . علاء الدوله که بمقیده دولت ایران یکنه شخصی است که می تواند نظام و تمشیرا در فارس مستقر بدارد فسخ عزیمت خواهد نمود

من امیدوار بودم نظر بتوضیحاتیکه در مرسله ۱۱ شیر حال خردم بان جناب داده بودم جنابعالی دولت متبوعه خودتان را از اعزام قشون هندی مزبور منصرف خواهید نمود حالا سینه خبر قصد اعزام قشون رسیده است واضح است تاچه درجه نقشه دولت ایران اختلال حاصل نموده مثلا علاء الدوله بمحض استماع این خبر فسخ عزیمت فارس را نموده اظهار میدارد که در حکومت خودش نمیتواند متحمل این نوع اقدامات خارجی بشود

جای شبهه نیست که تعیین علاء الدوله و اعزام استمدادیکه ذکر شده و اقداماتیکه دولت ایران در نظر دارد و مقدمات آن بعمل آمده برای استقرار نظم در فارس وسیله ایست که بهتر از اعزام قشون هندی است که ممکن است منتج نتایج برخلاف آنچه مقصود بوده

بشود و اقدامات دولت ایران را هم می شناسید
 است و این عهد است که شما عالی بدین دفعه وقت دولت متبوعه
 خود آنرا نیز اقدامات دولت ایران است که نموده و آنرا از خیال
 انزله همچون هندی منصف به برابری داشت که نذلاء الدوله هم به
 اصرار وقت حرارت نموده زین فرس و منصف استاید منتظر
 جواب میباشد قسم (وثوق الدوله)

در امتداد آن تلگراف تهران و تبریز

از تلگراف بر آن کتبی شما مستند میشود تصحیح خرم شده است
 که مودتار همچون این امر است بود و بخاطر این استیجابیکه از
 تدارکی بر آن کتبی شما نموده از رسم شروع حریق بند از تحت ملاحظه
 خارج شد شرح زوده و آنچه معارض میشود که متفاوت بودن یک
 قدمتی از کشور برای حفظ حریق هر جزو گفته ما بوده

وین ملاحظاتی جنسارت می نمایند و هیچ آن است بدولت ایران اطلاع
 بدیم که محتمل است فستمدان هر روز فواید من التجاره انکیسیراهم
 همراهی و محافظت نمایند و محسن است که نتایج مؤثره از اقدامات دولت
 ایران در تأمین طرق و استقرار انتم در تبریز حاصل شد قشون اضافی
 عودت داده خواهد شد

(مرده ۵۲)

تلگراف سر جارج بار کابی بسراژوزد کوی (واصله در ۱۸ اکتبر)
 طهران ۱۸ اکتبر ۱۹۱۱ مطابق ۲۵ شوال ۱۳۳۹

(شاه مخلوع)

دولت ایران بمن اطلاع میدهند که در توقف محمد علی میرزا در دار الحکومه استرآباد ظن پیرو و احتمال دارد در تهیه نقشه ورود به مشهد هم باشد.

همکار روس من در بودن معظم در محل مزبور شک دارد از اطلاعات اخیر واصله باو مستفاد میشود که محمد علی میرزا از نواحی استرآباد بطرف بجنورد عازم است و یحتمل از آنجا عازم مشهد باشد.

(نمره ۴۳)

تلگراف سر جارج بار کالی بسر ادوارد کری (واصله در ۱۸ اکتبر طهران ۱۸ اکتبر ۱۹۱۱) (شاه مخلوع)

در امتداد تلگراف مورخه امروز خودم جسارت میورزم مازور سایکس از مشهد تلگراف نموده که حکومت بجنورد بهمین زودیا منتظر ورود محمد علی میرزا بانجا است.

(نمره ۴۴)

تلگراف سر جارج بار کلی بسر ادوار کری (واصله در ۱۸ اکتبر) طهران ۱۸ اکتبر ۱۹۱۱ (وضع شیراز)

رجوع به تلگراف ۱۴ اکتبر من - در ۱۷ اکتبر مستر ناکس مطابق ذیل تلگراف نموده : - بحالهی هیچ علائمی از آرامی و سکونت قشقائی نیست صولة السلطنة برادر صولة الدولة دعوی